

УЧАСТЬ КУПЕЦТВА У ВИРШЕННІ ПИТАННЯ ОСВІТЛЕННЯ МІСТА МИКОЛАЄВА НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

Макушина Г. І., к. іст. н., доцент
(*кафедра українознавства*)

Розглянемо проблему ліхтарного освітлення Миколаєва. Вулиці міста почали освітлювати ліхтарями у 1823 р. Другий етап розпочався після відкриття у 1862 р. в Миколаєві морського торговельного порту, а місто із «заштатного» перетворилося на таке, що розвивалось швидкими темпами. У 1880-х рр. Миколаїв отримує кошти від торгівлі на влаштування благоустрою, в тому числі й на освітлення.

Розглянемо один з епізодів історії освітлення міста початку ХХ ст. Постало питання, що настав час заміни дерев'яних ліхтарних стовпів на чавунні. 30 липня 1902 р. було створено торговельний аркуш на віддачу з підряду освітлення міських ліхтарів у кількості 957 штук. Брала участь у торгах почесний громадянин Е. Пампулов, Х. Цукерман, І. Малаховський та купець Ф. Котляров. Миколаївський купець Ф. Котляров зобов'язувався взяти на себе підряд на освітлення вуличних ліхтарів на визначений управою термін ціною по 10 руб. 40 коп. від ліхтаря [1, арк. 19]. Як бачимо із торговельного аркушу, І. Малаховський та Х. Цукерман запропонували 10 руб. 28 коп., а Е. Пампулов 10 руб. 21 коп. Миколаївська міська управа обрала найдешевший варіант ціни і пропозицію Ф. Котлярова влада не обрала.

Миколаївське купецтво було на початку ХХ ст. станом, який впроваджував технічні нововведення у свою справу та для своїх родин. Стосувалося це й оновлення ліхтарів на початку ХХ ст. Багато хто з купців Миколаєва пішов на такий крок. Наприклад, купець М. Гурфінкель у 1902 р. звернувся з проханням до Миколаївської міської управи замінити старі ліхтарі біля його будинку на розі вулиць Артилерійської та Таврійської на новий, два дерев'яні стовпи на чавунні. Також прохав згодом перенести ці стовпи до його двору. Згідно «Правил встановлення вуличних ліхтарів» (1890 р.), він мав законне право це робити, тому що самостійно утримував ці стовпи.

Отже, на початку ХХ ст. в Миколаєві купецтво робило спроби контролювати питання ліхтарного освітлення міста та оновлювало оточення власних будинків та контор новими ліхтарями та стовпами згідно з оновлених законодавчих норм.

Література

1. Державний архів Миколаївської області. Ф. 216. Оп. 1. Спр. 1166. Арк. 19.